

ACAT informa

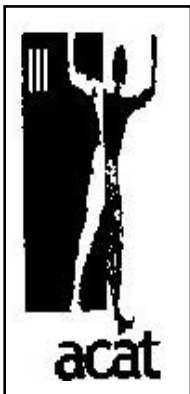
Juliol-Agost-Setembre 2017

Butlletí **122**

Allargà la mà des de dalt i m'agafà,
em tragué fora de l'aiguat,
m'alliberà d'enemics poderosos,
d'adversaris, més forts que no pas jo.
Un mal dia es precipitaren contra mi,
però el Senyor va venir a sostenir-me.

Salm 18, 17-19

■ ESDEVENIMENTS MOLT VIOLENTS, EL DIA 1 D'OCTUBRE, A CATALUNYA ■ DECLARACIÓ CONJUNTA DELS MONESTIRS BENEDICTINS I CISTERCENCs FEMENINS CATALANS ■ PARAULES D'UN MONJO ■ PAU EN LLOC DE VIOLÈNCIA! ■ INFORME SOBRE LA VULNERACIÓ DE DRETS ARRAN DE L'1-O ■ SOM DEFENSORES. DAVANT LA REPRESSIÓ, DEFENSEM ELS DRETS HUMANS ■ MAI MÉS POR! ■ PREMI NOBEL DE LA PAU AL PRESIDENT SANTOS ■ KZ SACHSENHAUSEN ■ PERDONAR EL QUE ÉS IMPERDONABLE ■ EN RECORD DE L'ATAc TERRORISTA A BARCELONA I CAMBRILS ■ PARAULES DEL P. HILARI RAGUER ■

ACAT. Anglí, 55. 08017 Barcelona
Tel.: 93 203 89 15. C/el.: acat@pangea.org
Web: <http://acat.pangea.org>

EDITORIAL

ESDEVENIMENTS MOLT VIOLENTS, EL DIA 1 D'OCTUBRE, A CATALUNYA

Carta dirigida als responsables de la Federació Internacional de les ACAT en acabar el dia del Referèndum

En un referèndum d'autodeterminació a Catalunya, el dia 1 d'octubre, hem assistit a un espectacle propi d'una dictadura.

Les imatges que sens dubte heu pogut veure mostren bé la situació. Tots els catalans han contemplat aquesta sèrie d'actes comesos per les forces de seguretat espanyoles. Aquests policies espanyols (uns 14000) s'allotjaven al port de Barcelona, en tres vaixells.

Aquestes forces policials espanyoles han atacat locals electorals per penetrar-hi i per retirar urnes plenes de paperetes.

Per fer-ho, han utilitzat porres per pegar les persones que amb el cos pretenien protegir els espais de votació. Els agents de policia espanyols han utilitzat en la repressió gasos lacrimògens i bales de goma (que estan prohibides a Catalunya). D'altra banda, per tal d'impedir la celebració del referèndum han clausurat el Centre de Telecomunicacions del Govern, i durant les hores de votació s'ha tallat en diverses ocasions la xarxa informàtica.

El dia 1 d'octubre, a les 21h, la xifra oficial de ferits és de 765, amb una persona que ha estat operada a l'ull per culpa d'una bala de goma.

Tots els qui han vist de prop les forces de policia espanyola quan atacaven descriuen els seus rostres de ràbia i d'odi.

Les manifestacions catalanes d'1,2 milions de persones (6 en els decurs dels 6 darrers anys) han estat sempre pacífiques: ho puc afirmar amb certesa perquè hi he participat.

Estic convençut que si els 14000 agents espanyols que han provocat totes aquestes brutalitats no haguessin vingut a Catalunya, no hi hauria hagut cap acte violent.

Tot això per voler votar, com s'ha fet al Quebec, a Escòcia o al Kurdistan (fa tot just una setmana). Es tracta d'un problema polític afrontat amb la repressió i la judicialització.

En definitiva, s'ha produït avui un divorci pràcticament irreversible en les relacions entre Espanya i Catalunya.

Emili Chalaux i Ferrer, *president de l'ACAT CATALUNYA-ESPANYA*

DECLARACIÓ CONJUNTA DELS MONESTIRS BENEDICTINS I CISTERCENCES FEMENINS CATALANS

Davant la situació tan greu del nostre poble, les abadesses i prioros dels monestirs femenins catalans de Sant Pere de les Puel·les, Sant Daniel de Girona, Sant Benet de Montserrat, Santa Maria de Vallbona de les Monges i Santa Maria de Valldonzella, com a deixebles de Jesucrist i compromeses amb el nostre poble:

-Expressem el nostre rebuig a l'ús de la força i a la vulneració dels drets del govern i del poble català.

-Donem suport a totes les persones que defensen els drets legítims de la llibertat d'expressió, de la democràcia i de l'autodeterminació perquè totes les veus del poble català puguin ser escoltades.

-Preguem per tot el que estem vivint, amb el desig que prevalgui la serenitat, el respecte i la pau.

**Esperança Atarés, M. Assumpció Pifarré,
M. del Mar Albajar, Anna M. Camprubí, Núria Illa**

PARAULES D'UN MONJO

El diumenge 24 de setembre, a una setmana del referèndum a Catalunya, el monjo de Montserrat Sergi d'Assís ha pronunciat aquestes paraules coratjoses i de proximitat:

“Hem vist com s’han amenaçat i en alguns casos s’han vulnerat drets fonamentals: El dret de reunió, la llibertat d’expressió, és prohibeix un dret tan senzill com el dret de ser consultats. S’han menystingut les institucions del nostre poble. Menystenir les institucions vol dir menystenir els ciutadans a qui representen. Hem de dir **no a la repressió i sí a la llibertat** i al respecte dels drets més fonamentals. I, si algú té dubtes, que agafi la Declaració dels Drets Humans; per exemple, l’article 19 sobre la llibertat d’expressió.”

PAU EN LLOC DE VIOLÈNCIA!

El 2 d’octubre, va sortir un comunicat dels abats de Poblet i Montserrat, les abadeses de Sant Benet de Montserrat, de Sant Pere de les Puel·les i de Vallbona de les Monges, de les prioros de Sant Daniel i de Valldonzella, i del prior de Solius condemnant la violència i demanant un diàleg sincer i pacífic. “Preguem perquè els polítics cerquin solucions i no deixin enquistar un problema que per la força, com la viscuda ahir, o amb posicions maximalistes, sols s’agreuja; preguem més que mai per la pau social i el respecte als drets individuals i col·lectius de tots i cadascun dels ciutadans.”

INFORME SOBRE LA VULNERACIÓ DE DRETS ARRAN DE L'1-O

La campanya #SomDefensores té més de 60 advocats, 70 observadors, 25 psicòlegs i 30 col·laboradors logístics preparats per controlar les vulneracions de drets humans que tinguin lloc arran del referèndum i atendre’n les víctimes.

L’advocada Anaïs Franquesa, membre del centre Irídia, ha explicat que som “en un moment d’emergència absoluta pel que fa als drets humans” i que la campanya #SomDefensores, que ha sumat 2.000 adhesions individuals i 222 d’entitats -36 d’internacionals- al seu manifest, ha activat una xarxa d’observadors i un dispositiu legal i psicològic per monitoritzar la repressió del referèndum.

Els observadors donaran informació en temps real del que passi a Barcelona i rodalia i després es contrastarà. El “dispositiu legal i psicosocial”, a més de recollir la informació de tot allò que pugui passar, atindrà els possibles detinguts i els testimonis d’aquests casos.

L’advocat Jordi Palou-Loverdos, membre de Novact, va presentar l’informe sobre la vulneració de desenes de drets civils i polítics impulsat per la seva entitat, Lafede.cat, Irídia i l’Institut de Drets Humans de Catalunya i que havia redactat ell mateix. El document s’enviarà a una vintena d’organismes, bàsicament internacionals, incloent-n’hi de les Nacions Unides i de la Unió Europea, perquè investiguin aquests fets. Va parlar de vulneracions del dret a defensa i a una tutela judicial efectiva, a la vida privada i la intimitat, a la informació, a la llibertat de pensament i d’expressió, i del dret a decidir.

Enric Borràs, Ara, 30 de setembre 2017

SOM DEFENSORES. DAVANT LA REPRESSIÓ, DEFENSEM ELS DRETS HUMANS

La campanya ha estat impulsada per Lafede.cat, 'Defender a quien defiende', Irídia, Associació Catalana de Defensa de Drets Humans del Col·legi d'Advocació de Catalunya i Rereguarda en Moviment. Les organitzacions oferiran tres telèfons de contacte per donar suport legal en casos de detencions o "violència policial", i crearan una xarxa d'observadors a peu de carrer per documentar possibles "vulneracions de drets", que de moment compta amb més de quinze persones. L'ACAT s'ha adherit al

Manifest

El referèndum d'autodeterminació a Catalunya previst per a l'1 d'octubre i demanat per una àmplia majoria de la ciutadania catalana pretén determinar quina és la relació de Catalunya amb l'Estat espanyol. El referèndum és un mecanisme per visibilitzar i transformar el conflicte polític existent. La resposta repressiva de l'Estat espanyol per tal d'impedir-lo, amb actuacions judicials i policials contra les institucions catalanes democràticament escollides, suposa un greu retrocés en matèria de garantia de drets humans i llibertats individuals i col·lectives a Catalunya, i un deteriorament de la democràcia i de l'Estat de dret en el seu conjunt. Aquestes actuacions resulten inacceptables en el marc d'estats democràtics. És per això que des de la societat civil fem una crida a la solidaritat i al suport nacional i internacional i demanem l'adhesió a aquest comunicat.

Com a entitats amb llarga trajectòria de defensa dels drets humans denunciem que les mesures adoptades per l'Estat espanyol com a resposta a la convocatòria del referèndum de l'1 d'octubre, suspès però encara no declarat inconstitucional pel Tribunal Constitucional, tenen finalitats bàsicament intimidatòries, en molts casos s'han fet sense empara judicial, i contravenen tractats internacionals ratificats per l'Estat com ara el Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics i el Conveni Europeu per a la Salvaguarda dels Drets Humans i les Llibertats Fonamentals, la pròpia Constitució espanyola i disposicions de l'Estatut d'Autonomia. Aquestes mesures són innecessàries i clarament desproporcionades, i suposen la vulneració de quatre drets humans fonamentals: el dret a un judici just i a la tutela judicial efectiva; el dret a la intimitat, a la inviolabilitat del domicili i a la privacitat de les comunicacions; el dret a la llibertat d'expressió i d'informació, i el dret a la llibertat de reunió i manifestació.

Quant al dret a un judici just i a la tutela judicial efectiva, i davant l'ordre del Fiscal General citant a declarar càrrecs públics, DENUNCIEM que es tracta d'una actuació processal abusiva que vulnera, entre d'altres, el principi de proporcionalitat i d'intervenció penal mínima. Estem davant d'una criminalització prematura –els fets a perseguir no es consumaran, en tot cas, fins l'1 d'octubre–, així com innecessària, ja que de la mateixa ordre del fiscal es desprèn que ja s'han interposat querelles judicials que comprenen aquests fets.

Quant al dret a la intimitat, a la inviolabilitat del domicili i a la privacitat de les comunicacions, i davant les actuacions a empreses públiques i privades de serveis postals, DENUNCIEM que el dret a la intimitat, al domicili privat i social i a la privacitat de les comunicacions són drets bàsics en un Estat de dret i només poden ser limitats, mitjançant ordre judicial, per una finalitat legítima, i de forma proporcionada. Aquestes actuacions són innecessàries donat que no pretenen protegir un interès superior i han estat decidides de forma arbitrària.

Quant al dret a la llibertat d'expressió i a rebre informació, i davant les diferents actuacions per evitar la difusió de determinats missatges i campanyes, recordem que les restriccions a la llibertat d'expressió, dret que forma part del nucli essencial del principi democràtic i del pluralisme polític, només estan justificades quan les idees en causa impliquin una vulneració directa i greu d'altres drets o béns constitucionalment protegits, o siguin susceptibles de comportar un dany o risc real i seriós. En relació als mitjans de comunicació, els possibles límits pel que fa al dret d'informar haurien de fonamentar-se en la protecció d'altres drets fonamentals. DENUNCIEM que les informacions que s'han intentat prohibir o limitar-ne la difusió no suposen cap dany greu i que les mesures adoptades contra els mitjans de comunicació són interferències desorbitades i no justificades.

Quant a les limitacions al dret a la llibertat de reunió i manifestació, i davant la prohibició d'actes, DENUNCIEM l'absoluta manca de justificació d'aquestes limitacions, donat el constatat caràcter pacífic d'aquests actes i en tant que expressió del pluralisme polític, un dels valors superiors segons l'article 1.1 de la Constitució. Es tracta de decisions que miren de judicialitzar i criminalitzar la legítima mobilització ciutadana, alhora que es rebutgen les necessàries vies de diàleg i negociació d'un conflicte polític expressat de manera pacífica.

És per aquests motius i raonaments jurídics que considerem imprescindible aturar de manera urgent l'escalada repressiva en matèria de drets humans i llibertats fonamentals que s'està produint a Catalunya. I per tal que sigui així,

Exigim als representants i a les representants polítics que compleixin amb la seva tasca de resoldre els problemes políticament i no amb actuacions repressives cap a aquells i aquelles que representen.

Animem a la ciutadania a seguir defensant els seus drets a través de la mobilització, a través de concentracions, manifestacions o accions populars de desobediència civil seguint els principis de la no-violència i la pau.

Ens solidaritzem amb totes les persones que han patit fins ara la repressió.

Davant qualsevol altra vulneració de drets fonamentals anunciem que posem en marxa una Xarxa d'Observadores de drets per fer el seguiment necessari l'1 d'octubre, juntament amb acompanyament legal i psicosocial, i que activem mecanismes de denúncia, d'assessorament i de protecció per fer front a actuacions policials i judicials des d'ara i fins el dia del referèndum, i que si escau, els mantindrem amb posterioritat.

Barcelona, a 22 de setembre de 2017

També la **Coordinadora Catalana per la Prevenció i Denúncia de la Tortura** integrada per nombroses organitzacions socials de drets humans, corporacions professionals i centres universitaris manifesta la seva més enèrgica repulsa a la brutal i indiscriminada repressió exercitada el passat diumenge 1 d'octubre en tot el territori de Catalunya pels cossos i forces de seguretat de la Guàrdia Civil i Policia Nacional.

En el mateix to, **Amnistia Internacional** ha fet una declaració de repulsa davant la violència policial i l'ús de bales de goma prohibit des de l'any 2014 a Catalunya.

MAI MÉS POR!

Era un 22 de setembre, el 1975, ara fa 42 anys. Procedents de París, arribaven a Madrid set intel·lectuals per presentar en públic un manifest contra les penes de mort que un tribunal militar havia dictat contra 11 militants d'ETA i el FRAP. Eren gent valenta, compromesa i activa en la defensa dels drets humans i que venien a denunciar, a la gola del llop, la brutalitat d'un règim que moria matant. Eren Yves Montand, Costa-Gavras, Régis Debray, Claude Mauriac, Michel Foucault, Jean Lacouture i el pare Ladouze. Havien signat el manifest, també, Sartre, Aragon i Malraux.

Ja dins una sala de l'Hotel Torre de Madrid, Montand va llegir en francès el text, duríssim, escrit per Foucault. Denunciaven que els condemnats no havien tingut "dret a la justícia": que no s'havia atès a les proves, ni s'havien pogut defensar, que no s'havia respectat la prohibició de tortura ni la protecció de malalts. Recordaven que "sempre hem lluitat per la justícia a Europa" i que, "avui en dia, cal continuar lluitant per ella cada cop que estigui amenaçada". Què demanaven? "Que les regles fonamentals de la justícia siguin respectades a Espanya". I afegien: "Aquest fet és tan seriós que hem hagut de fer-ho. La nostra presència pretén mostrar que la indignació que ens commou significa que ens sentim solidaris, al costat de molts altres, amb aquestes vides amenaçades".

Després de Montand, Debray havia de llegir la versió en castellà, sembla que traduïda per Carrillo. Però en aquell moment, justament, va irrompre la brigada político-social de la policia, vestida de paisà, i l'hi va impedir, ordenant alhora a tots que es quedessin asseguts i que no es moguessin. Molt poc després, amb la policia ja uniformada i armada amb metralletes, van arrestar els periodistes presents, la major part estrangers, i els van emmanillar. També van escortar la delegació francesa fins a Barajas i els van obligar a tornar a París amb el primer vol.

L'episodi del 22 de setembre va deixar dues lliçons memorables, molt oportunes per recordar-les avui.

Primera. Quan la policia va entrar a la sala, Foucault, encara amb alguns exemplars del manifest a les mans, es va negar a entregar-los a l'agent que els hi volia prendre. Va ser un moment de tensió, perquè el filòsof va estar a punt d'enganxar-se amb el policia. Mauriac explicaria més endavant el paper de Foucault en l'escena: "Tant més digne d'admiració pel fet que en la seva negativa, en la seva agressivitat, en el seu valor, que es percep (que se sap), es tracta d'una reacció física i d'un principi moral: la impossibilitat visceral de sotmetre's al contacte d'un policia i de rebre qualsevol ordre d'ell". A ningú no li va estranyar: tots els testimonis de Foucault, un habitual en accions militants com aquestes, parlen de la seva força de rebuig contra qualsevol acte repressiu i contra la violència policial.

Segona, la més important. Quan la policia armada va treure la delegació francesa de l'hotel, ja havien buidat la zona, acordonada per furgonetes policials. A l'altre costat, diversos centenars de persones contemplaven l'escena. Foucault ho va descriure en un article a Libération: "Era, en cert sentit, la repetició de la seqüència de Z [el film de Costa-Gavras] en la qual el diputat d'esquerra Lambrakis és colpejat amb les porres. Montand, molt digne, amb el cap inclinat una mica cap enrere, va baixar molt lentament". I va afegir: "Va ser aleshores quan vam experimentar la presència del feixisme. Aquesta manera que té la gent de mirar, sense veure-hi, com si haguessin contemplat aquesta escena centenars de cops. I, al mateix temps, aquesta tristesa... I aquest silenci".

Foucault descrivia, com poques vegades s'ha fet amb aquesta lucidesa, la por que tenallava els rostres i els cossos sota la dictadura, incapaços tan sovint ni tan sols d'obrir la boca per expressar el seu desacord en contra de les barbaritats i els crims comesos. La por. La negació de la política. L'expressió radical de la privació de llibertat. (...)

És difícil no pensar en tot plegat durant aquestes setmanes de setembre de 2017, quan, davant de la suspensió de drets i llibertats fonamentals a l'estat espanyol, una multitud de ciutadans i ciutadanes lliures estan ocupant els carrers i les places de Catalunya per

mostrar el seu rebuig a l'estat d'excepció no declarat i per defensar, amb absoluta fermesa, el seu dret a votar l'1 d'octubre en el referèndum d'autodeterminació, amb un crit pacífic però que expressa una dignitat radical: "No tenim por!" Perquè no volem votar per ser lliures. Volem votar precisament perquè ho som.

Xavier Antich, Ara, 27 de setembre de 2017

EL PREMI NOBEL DE LA PAU AL PRESIDENT SANTOS

De vacances a Oslo, l'agost passat, no podia pas desaprofitar l'ocasió de visitar el Centre Nobel de la Pau, on s'hi explica, de forma molt didàctica, el que signifiquen els premis Nobel de la Pau concedits des de 1901. Alfred Nobel, l'inventor de la dinamita, en els últims anys de la seva vida es va convertir en un gran defensor de la pau i va donar tota la seva fortuna a la ciència, però lligada sempre a projectes favorables a la pau.

Un d'aquests Premis, per a mi, destaca per sobre de tots els altres; el que l'any 2016 es va concedir a Juan Manuel Santos, president de Colòmbia. Hi veig la història d'una conversió. Per què dic això? Veiem. Fou ministre de defensa del president Uribe i utilitzava la línia dura contra la guerrilla de les FARC, bombardejant a fons els seus campaments. Res de negociació. Es va presentar a les eleccions de 2010 amb la promesa de seguir la política del seu predecessor i combatre la guerrilla per portar, segons ell, una major seguretat al país.

De cop i volta, i això no s'explica gaire bé, va canviar de rumb i va iniciar les negociacions amb la guerrilla de les FARC. Va comprendre que els bombardejors no servien ja per a res? Era una guerra que durava des de 1964 i que representava el conflicte més greu i resistent de l'Amèrica Llatina.

Penseu que hi va haver un període de temps en que les FARC comptaven amb uns vint mil efectius i operaven en un 35-40 % del territori de Colòmbia.

En 2012 (2 anys després de ser triat president) ja es va iniciar la taula de negociacions amb l'ajuda de Cuba i de Noruega.

Acabades les negociacions, el 2 d'octubre del 2016 sofreix un gran revés, ja que perd, per poc, un referèndum en que el país li havia d'aprovar el procés de pau. Tota la família Santos i els seus amics ploraven en sentir la notícia. El 15 de novembre de 2016 viatjà als Estats Units per rebre un tractament especial a causa d'un càncer.

La concessió del Premi Nobel de la Pau el 2016, aportà nova energia, a ell i a tot el país, que li va donar suport amb grans manifestacions. Va trobar la manera parlamentària d'introduir les FARC (en cas de ser escollits, evidentment), autèntics guerrillers, en el parlament de Colòmbia, amb la condició de substituir les armes per la paraula i el diàleg. Les FARC ho van acceptar. Creieu-me, això és com un miracle. Resoldre un greu conflicte com el que acabo de descriure gràcies a la negociació i al diàleg amb els terroristes posa les millors bases per a curar les ferides per sempre. Canvia la ràbia i l'odi pel perdó. És, com diu el Pare Lapsley, anar a la font de la ferida i guarir-la del tot; no voler guanyar per golejada a fi de resoldre el conflicte. És el que denominem "Win-Win".

Em va impressionar saber que, ara, després de l'acord de pau, els soldats de l'exèrcit de Colòmbia i els ex guerrillers de les FARC viuen, mengen i dormen en comunitat, i el projecte vital de tots és desenterrar mines. Els guerrillers de les FARC proporcionen informació del lloc on són les mines i col·laboren amb l'exèrcit en la seva desactivació.

A Oslo estan molt orgullosos d'aquest Premi Nobel que ha contribuït a posar fi a la desastrosa situació de Colòmbia. És evident que amb la repressió, el bombardeig i la guerra total no s'hauria mai arribat a la resolució del conflicte.

Emili Chalaux i Ferrer, *president de l'ACAT*

KZ SACHSENHAUSEN

Algú podria pensar que col·lecciono camps de concentració, de tants que n'he vist, uns grans i d'altres, petites subseus. El primer, l'any 1970, fou el de Mauthausen, l'últim, aquest estiu passat, el de Sachsenhausen, a tan sols una hora de tren de Berlín. Entremig, em ve a la memòria Bergen-Belsen, on viatjant per una carretera del nord d'Alemanya, vam veure un senyal de transit informant-nos que érem a Bergen, al cap de pocs kilòmetres, un altre ens deia que érem a Belsen, i encara no ens volíem creure el que, amb un sobresalt, començarem a sospitar, quan una fletxa ja ens assenyalava el camp de concentració de Bergen-Belsen. El lloc de la mort de l'Anne Frank. Un altre camp no buscat, però que ens va sortir al camí com si ens busqués, a mi i al meu marit, fou Flossenbürg, on un dels últims dies abans de col·lapsar el règim nazi, el famós teòleg Dietrich Bonhoeffer morí a la forca, per ordre expressa de Hitler. El camp de concentració de Buchenwald, en un terreny situat a sobre de la ciutat de Weimar, terra de Goethe, fou una fita indispensable durant un viatge després de la caiguda del Mur de Berlín. A tocar d'una capital tan important com Munic, vam visitar, l'any 1978, el KZ Dachau, el primer camp "oficial" obert el març de 1933, poc després de l'arribada al poder de Hitler.

El camp de concentració de Sachsenhausen no m'era pas desconegut: ja m'hi havia trobat una vegada, de jove. Me'n quedà el record d'un lloc despullat, auster, silenciós, angoixant. Quan hi he tornat el juliol passat, he pogut constatar un pas gegant en la seva presentació com a autèntic Memorial de l'Holocaust. Tot era molt didàctic: uns excel·lents fulls i panells explicatius, la projecció de documentals i l'exposició d'objectes conservats. A Sachsenhausen, em sobtà la resposta en voler comprar un tiquet d'admissió: L'entrada és lliure! L'altre aspecte que em va impressionar d'aquesta visita de més de tres hores fou la gran quantitat de gent, en grups o solitaris, com jo mateixa -molts alemanys, però també britànics, francesos i altres nacionalitats- i el seu recolliment i respecte. No vaig veure lamentables postures de "fer-s'hi" la foto, sinó el desig d'aprendre i de recordar. I no oblidaré mai un nen assegut tot sol a una punta de la gespa, escoltant l'explicació que rebia pels cascs que portava.

Dins d'aquest camp de concentració, hi ha un edifici aïllat darrera un mur: les cel·les de càstig especial i les cel·les de personalitats prominents. Dos noms em venen a la memòria. Un és el jesuïta Rupert Mayer, detingut a Munic per haver reiteradament ignorat la prohibició de predicar contra les barbaritats del règim nazi. Va morir poc després del final de la guerra. L'any 1987, fou beatificat. L'altre nom és el del pastor luterà Martin Niemöller, que va fer una amarga reflexió sobre la inhibició davant les vulneracions dels drets humans, les més llunyanes i les properes. Ell va dir:

Quan els nazis vingueren pels comunistes,
no vaig aixecar la veu.

Jo no era pas comunista, (...)

Quan vingueren rere els jueus,
no vaig protestar,

Jo no n'era, de jueu, (...)

Ara vénen per mi.

I no hi ha ningú que aixequi la veu.

Dels camps de concentració nazi ja s'ha dit tot el que calia: són un crim inimaginable i imperdonable contra la humanitat. Per això, quan era jove, em feia vergonya dir que era alemanya. En la meua vellesa, què em queda per fer? Treballar fidelment i humil en la defensa dels drets humans.

Heide Axmacher, responsable del butlletí *ACAT informa*

PERDONAR EL QUE ÉS IMPERDONABLE

Havia tot just començat, quan el rostre de Pastora Mira García va impactar profundament en la ment del Papa Francesc. “Dono gràcies a Déu, en el meu nom i en el de milers de víctimes que han fet l’esforç i han tingut la capacitat per anomenar el que veritablement no és per anomenar i també saber perdonar el que és imperdonable”. Aquestes paraules, pronunciades en veu ferma, van ser mereixedores de molts aplaudiments, i es va deixar entreveure que la seva història seria un reflex de la violència que les dones han sofert, per causa del conflicte armat a Colòmbia.

A Villavicencio, la segona ciutat que ha rebut al Sant Pare, en el seu pas per Colòmbia, va compartir el seu testimoni juntament amb tres persones més, símbol de perdó entre els diferents actors de la guerra: Luz Dary Landazury, víctima de l’explosió d’un artefacte; Deisy Sánchez Rey, excombatent de les paramilitars Autodefensas Unidad de Colombia (AUC), i Juan Carlos Murcia, exguerriller de les FARC.

A aquest “Encuentro de la reconciliación”, on van arribar supervivents de vàries regions de Colòmbia, al parc Las Malocas, va ser portat el Crist mutilat de Bojayá (Chocó), representació de la massacre que va tenir lloc el 2002, quan un cilindre bomba, llançat per les FARC, va matar a setanta-nou persones, que estaven refugiades en una església.

“Quan tenia sis anys, la guerrilla i els paramilitars no havien arribat encara al meu poble de Sant Carlos (Antioquia); i, tot i amb això, el meu pare va ser assassinat”, continuà Pastora. Va explicar que, quan la seva filla tenia dos mesos, al seu primer marit el van assassinar. Més tard, va entrar a treballar a una inspecció de policia, però, va haver de renunciar, degut a les amenaces, tant de la guerrilla com dels paramilitars, que ja estaven establerts a la zona. “Amb molts esforços vaig poder muntar una piñatería (tenda de joguines), però allà van continuar les extorsions dels mateixos grups i vaig haver de regalar tota la mercaderia.”

Uns anys més tard, en el 2001, els paramilitars “van fer desaparèixer” a la seva filla Sandra Paola. “Vaig començar la seva recerca; però, fins després d’haver-la plorat set anys, no vaig trobar el seu cadàver.”

Aquest sofriment va ser el punt de sortida que li va fer prendre consciència que era aleshores més sensible davant el dolor dels altres. El 2004 va decidir que era el moment d’acompanyar i treballar, colze amb colze, amb les famílies víctimes de la desaparició forçada i en condició de desplaçament. Tasca que continua fent.

El 2016 va ser una de les víctimes que acompanyaren el president colombià, Juan Manuel Santos, a rebre el Premi Nobel de la Pau.

“Però no tot estava encara aconpleert”, va explicar. “L’any 2005, el Bloque Héroes de Granada dels paramilitars va assassinar Jordi Aníbal”, el seu fill petit. Tres dies després de l’enterrament –i amb el dolor molt viu per la seva mort–, una prova de perdó la va enfrontar amb ella mateixa per no causar-li cap mal a un dels assassins del seu fill. Va rebre a casa seva un jove i el va acollir a l’habitació que era del seu fill. Al sortir de la casa i veure les fotografies, el jove va reaccionar i va explicar que formava part del grup que l’havia assassinat. També va explicar com l’havien torturat.

D’aquesta manera, Pastora va transmetre el seu missatge: Els colombians s’han de transformar per tenir la capacitat de perdó, que trenqui el cicle de violència que, en les últimes cinc dècades, ha sofert el país. El Papa, com a resposta al seu relat, li va dir: “Gràcies, Pastora, pel gran bé que ens fas avui a tots, amb el testimoni de la teva vida”.

En el seu retorn a la Nunciatura de Bogotà, el Papa recordava així a Pastora i el seu commovedor testimoni:

“Gràcies per acceptar tant despullament... i que algú que es va quedar sense res, i fins i tot el que volia fer encara no ho aconsegueix... proclama davant de tothom una frase que mai oblidaré: “Déu perdona en mi”. Són molts els que encara no poden perdonar, però avui hem rebut una lliçó de teologia, d’alta teologia: DÉU PERDONA EN MI. Només hem de deixar que Ell ho faci. Tota Colòmbia hauria d’obrir les seves portes, com les va obrir aquest hospital de camp. I deixar que Ell entri i perdoni a través de cada u. Dir-li: “Mira, jo no puc, però feu-ho Vós per mi.”

La reconciliació plena amb la veritat, la justícia i la misericòrdia sols la pot fer Déu. Que Ell així ho faci. I nosaltres aprendrem d’Ell a fer-la. Gràcies per tot el que feu. Gràcies. I gràcies per tot el que m’heu ensenyat aquesta nit.

Al peu de la creu estava la Mare. Lli han pres el seu fill. Ha presenciat el seu camí de tortura. Que Ella acompanyi les dones colombianes i els hi ensenyi, com Ella ho va fer, el camí a seguir. Que Déu Totpoderós: Pare, Fill i Esperit Sant us beneeixi. Gràcies.”

Religió Digital,

10 de setembre de 2017

EN RECORD DE L'ATAC TERRORISTA A BARCELONA I CAMBRILS

El 24 d'agost tingué lloc, al Museu Marítim de Barcelona, un acte en record de les víctimes de l'atac terrorista que Barcelona va patir sis dies abans.

Cridats per l'Ajuntament de la ciutat i la Generalitat de Catalunya, hi assistiren l'alcaldeessa i el president de la Generalitat, juntament amb representants de les diferents tradicions religioses: jueus, ortodoxos, catòlics, evangèlics, musulmans, de tradició laica, atea, comunitats budistes, taoistes, sikh, baha'í, testimonis de Jehovà, mormons i comunitats hinduïstes. Dues entitats, l'Associació UNESCO pel Diàleg Interreligiós (AUDIR) i el Grup de Treball Estable de Religions (GTER) s'encarregaren de l'organització concreta de l'esdeveniment. En acabar, un grup de joves portà en processó una ofrena floral fins al mosaic de Joan Miró a la Rambla, el lloc on la furgoneta del terrorista havia terminat la seva cursa mortífera.

Trobo molt lloable que diferents entitats religioses i d'altres conviccions hagin aconseguit, en ple mes d'agost, organitzar un acte molt concorregut en record de les víctimes d'aquell atemptat. Jo hi vaig assistir en tant que membre de l'ACAT, i confesso que m'hauria agradat sentir-hi també unes paraules que fessin referència a l'assassí, o als assassins: de rebuig, però també de compassió, de pietat.

Montserrat Bonhora, membre de l'ACAT

En acabar la missa funeral per al bon amic Ricard Pedrals, dita al monestir de les benedictines de Sant Pere de les Puel·les, el P. Hilari Raguier, historiador i monjo de Montserrat, va pronunciar aquestes paraules, que ens ha permès de reproduir:

Tots estem encara trasbalsats per les escenes de violència policíaca de l'1-O, però alguns recordem molt bé les que vàrem viure en el tardofranquisme. En el primer franquisme, no hi havia resistència pública possible. Imperava el terror dels consells de guerra sumaríssims i fins de les execucions sense judici. Però després de la derrota dels règims feixistes Franco va intentar maquillar la dictadura de cara a les instàncies internacionals amb aparences de democràcia. Va ser l'imperi dels grisos, que en lloc del fusell brandaven la porra. Aleshores els demòcrates ja els poden desafiar amb manifestacions i altres formes de protesta, i es multipliquen les pallisses. En Ricard Pedrals va protagonitzar una d'aquelles topades. Ell va ser un dels organitzadors d'aquella marxa pacífica de capellans que l'11 de maig de 1966 van presentar a la prefectura de policia una protesta per les tortures a un estudiant. Al mateix temps volien demostrar visiblement que no tota l'Església estava identificada amb el règim. Pocs dies després vaig visitar en Pedrals, que estava baldat de mala manera per les bastonades que havia rebut. Anys més tard, vaig poder veure el document de la rèplica del govern espanyol al Vaticà, que havia deplorat l'agressió a sacerdots, castigada pel dret canònic amb l'excomunió. El govern espanyol tenia la barra de dir que eren els sacerdots els qui havien agredit els policies, els quals no havien fet més que defensar-se. Exactament el mateix que fa ara davant l'escàndol provocat per la violència policíaca l'1-O.

ACAT

Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura

Web: <http://acat.pangea.org>

Correu electrònic: acat@pangea.org

Donatius cte. (NOU NÚMERO): 3025 0002 47 1433331464